

Medlem af Inatsisartut, Jens NapātōK', Naleraq
Her/

Svar på § 37-spørgsmål nr. 187 om "fødekæde og hellefisk"

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende fødekæde og hellefisk. Spørgsmålet er henvist til besvarelse hos mit område.

APNIPN har indhentet delbidrag fra Naturinstituttet, da de fleste spørgsmål kun kan besvares af Naturinstituttet.

1. Har Naalakkersuisut undersøgt, hvordan reduceret narhvalfangst kan påvirke hellefiskebestanden?

Svar:

Naalakkersuisut laver ikke undersøgelse af påvirkning af fangst i forhold til bestande. Der henvises til svar fra Naturinstituttet, der er vedlagt.

2. Hvis ikke, hvorfor drøftes nye begrænsninger uden en grønlandsk økosystemanalyse?

Svar:

Der henvises til svar fra Naturinstituttet.

3. Vil Naalakkersuisut kræve beregninger for en reduktion af narhvalfangsten på 25, 50 og 100 procent?

Svar:

Naalakkersuisut overvejer ikke at kræve beregninger på 25, 50 og 100 procent reduktion af narhvalfangsten.

Der vil være meget forskellige resultater af eventuelle beregninger, afhængig af om beregningerne sker ud fra:

- a) de faktiske fastsatte kvoter,
- b) med udgangspunkt i narhvalfangster (rapporterede),
- c) med udgangspunkt i de biologiske anbefalinger.

Ad a) *De fastsatte kvoter* har været nogenlunde ens i 2019-2026 med få variationer, da seneste rådgivninger for Vestgrønland er gældende for 2019 og 10 år frem.

19-10-2026
Sagsnummer: 2026 - 18829
Akt nr.: 26935455

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Naalakkersuisut vurderer ikke det er hensigtsmæssigt at reducere kvoterne 25, 50 eller 100 %, da mange hensyn og forhold tages med i betragtning i forbindelse med kvotefastsættelser.

Ad b) *Fangsttalsmæssigt* varierer disse fra år til år, og der kan være urapporterede fangster, som Naalakkersuisut har svært ved at forholde sig til, da det vil være gætværk.

APNIPN modtager fangstmeldinger både på kvoterede og ikke-kvoterede arter. APNIPN har formodning om at der kan være nogle fangster som ikke rapporteres, men vi kan ikke gætte hvor meget.

Ad c) Kvotemæssigt følger Naalakkersuisut ikke på de gældende *biologiske anbefalinger* i forhold til alle narhvalbestande i Grønland. Der er også taget hensyn til fangerviden.

De biologiske rådgivninger modtages som bekendt fra Naturinstituttet, der i samarbejde med relevante kyststater udfører koordinerede undersøgelser af narhvaler Grønland.

I tilfælde med hvid- og narhvaler fra Vestgrønland sker samarbejdet med Canada/Nunavut via Fælleskommissionen om hvid- og narhvaler (JCNB). I forhold til hvid- og narhvaler i Østgrønland sker samarbejdet via NAMMCO. Der foregår koordinering mellem JCNB's og NAMMCO's videnskabelige komiteer.

Da Grønland deler fælles bestande af narhvaler med nabolandene, og har Memorandum of Understand aftale med Canada/Nunavut kan Grønland ensidigt ikke ændre på rammerne af aftalerne uden videre.

4. *Er risikoen for færre, fortrængte eller lokalt forsvundne hellefisk blevet vurderet?*

Svar:

Jf. svar fra Naturinstituttet.

5. *Kan Naalakkersuisut udelukke, at et øget prædationstryk kan bidrage til et kollaps i hellefiskebestanden?*

Svar:

Der henvises til svar fra Naturinstituttet.

6. *Hvordan indgår grønlandske fangeres generationsviden i beslutningsgrundlaget?*

Svar:

Naalakkersuisut anser vigtigheden i inddragelse af fangerviden i beslutningsprocessen. Dette sker hovedsageligt i forbindelse med officielle høringer, borgermøder og møder med lokale fangerforeninger. Det er hjemlet i § 2 i Inatsisartutlov om fangst og jagt fra 2023 samt bekendtgørelse om beskyttelse og fangst af hvid- og narhvaler.

Naalakkersuisut har nedsat et Fangstråd, som kan komme med anbefalinger bl.a. om indsamling af traditionel viden om narhvaler fra forskellige områder. Indsamling af

traditionel viden kan være en større opgave indholdsmæssigt og med hensyn til varighed, idet interview af fangere tager over længere periode.

7. Vil Naalakkersuisut afvise nye internationale begrænsninger, indtil konsekvenserne for Grønland er dokumenteret?

Svar:

Naalakkersuisut kan ikke og vil ikke afvise modtagelse af nye bilaterale eller regionale anbefalinger fra JCNB eller NAMMCO. Det er vigtigt her at understrege at JCNB og NAMMCO giver bæredygtige anbefalinger så bestandssituationen ikke forværres på grund af overfangst. Beslutningen om størrelsen af kvoterne er Naalakkersuisuts ansvar.

Naalakkersuisut vil fortsætte med et samarbejdsbaseret dialog og kommunikation med de relevante forvaltningsorganisationer som Grønland er medlem af. Naalakkersuisut har forpligtelser til at samarbejde og sætte rammerne indenfor bæredygtighed på baggrund af biologiske anbefalinger og fangerviden samt Artikel 65 i Havretskonventionen. Naalakkersuisut har også ansvar for at dække de kulturelle og kødforsyningsmæssige behov, jf. lovens formålsparagraffer.

Det skal understreges at nævnte forvaltningsorganisationer ikke har kvotefastsættende myndighed. Ansvar ligger hos Naalakkersuisut efter offentlige høringer.

Med venlig hilsen

Peter Borg
Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning

Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning

Kopi til Departement for Natur og Miljø

12. okt. 2026
J.nr.
40.00.02.47-
2026

Bidrag til svar på spørgsmål om narhvaler og hellefisk

I e-mail af 09/10-2026 anmoder Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning (APNIPN) om bidrag fra Pinngortitaleriffik til besvarelse af § 37-spørgsmål om narhvaler og hellefisk.

Følgende tekst er baseret på vores bidrag til en lignende spørgsmål fra d. 1. september 2025.

I Baffin Bugt er hellefisk føde for grønlandshaj, klapmyds, narhval, grindehval, kaskelot og muligvis døgling, og ungstadier af hellefisk er føde for blæksprutter, torsk og andre fisk. Klapmydsen er det havpattedyr, som mest målrettet går efter fisk, og hellefisk udgør formentlig en væsentlig del af føden i Baffin Bugt sommer og efterår. For de andre arter er hellefisk kun ét ud af flere mulige byttedyr.

Narhvaler æder hellefisk, blæksprutter og polartorsk, og de to sidste er i mange områder de mest dominerende i maveprøver. Vi ved fra maveprøver, at narhvaler i Disko Bugt og ved Uummannaq æder hellefisk under deres kortere, kystnære ophold her. Narhvaler, som opholder sig i Baffin Bugt om vinteren, formodes på baggrund af dykkedata og viden om opholdsområder at æde hellefisk, men der mangler maveprøver, som kan give det endelige bevis samt beskrive omfanget.

I et studie fra 2004, blev der identificeret et nordligt og et sydligt opholdsområde for narhvaler i Baffin Bugt. I det nordlige område, hvor flest narhvaler opholder sig, blev det skønnet, at narhvaler spiser mellem 55.000 og 166.000 tons hellefisk per år. Beregning gælder primært udenskærs fisk i Canada og Vestgrønland, og tallet er meget usikkert, fordi vi ved ikke, hvor stor en del af føden hellefisk udgør. Det nordlige område er relativt dybt, og narhvalerne kan måske ikke udnytte hellefisk, som er tæt på bunden. Narhvalerne æder her sandsynligvis polartorsk, som findes højere oppe i vandsøjlen i store tætheder. I det sydlige område, hvor vanddybden er lavere, antages narhvaler at æde 7.000-20.000 tons hellefisk per år.

Disse beregninger må tages med forbehold, da de på flere punkter er forældede. Der findes således nye data og estimater på

- størrelsen af narhvalbestandene (nogle af disse skal revideres)
- mængden af hellefisk i Baffin Bugt
- polartorskens forekomst ift. ændrede havtemperaturer.

Det er vanskeligt at vurdere narhvalernes indflydelse på rekrutteringen af hellefisk til fiskeriet. Dels mangler der stadig data på maveindhold fra narhvaler på deres udenskærs vinteropholdspladserne. Dels viser prøver af narhvalmaver fra kystnære områder, at narhvalerne primært tager hellefisk, som endnu er for små til at indgå i fiskeriet. Hellefisk i den størrelse har i forvejen en stor naturlig dødelighed, så et udtag af denne del af bestanden har mindre betydning for hellefiskebestanden, end hvis det var store fisk. Desuden har narhvaler og hellefisk sameksisteret i Baffin Bugt i årtusinder, og narhvalbestandene har ikke været mindre, end de er i dag. Derfor skulle man forvente, at naturlig selektion har tilpasset hellefiskens reproduktion til sameksistensen med narhvalen. Vi skal også fremhæve, at de grønlandske narhvalbestande er stærkt reduceret og derfor ikke bidrager med et stort prædationstryk på andre arter.

På grund af økosystemets kompleksitet er det ikke muligt at forudsige, hvordan fangst af narhvaler – eller andre prædatorer – påvirker det økonomiske udbytte af fiskeriet. De reducerede narhvalbestande i Baffin Bugt har sandsynligvis kun øget rekrutteringen til fiskeriet efter hellefisk eller har forbedret forholdene for andre top-prædatorer og dermed øget deres antal.

Det udenskærs fiskeri efter hellefisk er af nyere dato, og selvom fiskeriet i nogle områder reducerer tætheden af hellefisk, har det formodentlig ikke afgørende betydning for narhvalbestandenes størrelse. Det skyldes, at narhvalbestandene i første omgang reguleres af fangsten på dem, og at narhvaler spiser andet end hellefisk.

Det kan ikke anbefales at reducere bestandene af narhval yderligere, da de grønlandske bestande i forvejen er hårdt presset af en ikke-bæredygtig fangst, og flere af de canadiske bestande er presset på grund af forstyrrelser fra udskibning af jernmalm fra Mary River minen.

På grund af de mange usikkerheder, utilstrækkelige data og den komplekse karakter af modeller, der involverer flere bestande af forskellige arter, har Pingortitaleriffik ingen planer om at udføre den type beregninger, der efterspørges i § 37-spørgsmålet.

Med venlig hilsen

Mads Peter Heide-Jørgensen, Søren Post og Fernando Ugarte